

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa I. D. i M. G. B.
przeciwko Ł. G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 lipca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki I. D.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) nie obciąża powódki I. D. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy

sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Powołanie we wniosku przesłanki określonej w punkcie drugim wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.). Dla skutecznego natomiast powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Na wstępie wyjaśnić trzeba, że powołanie przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawa oraz przesłanki istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a jak wskazuje skarżąca kilku zagadnień prawnych, pozostaje w sprzeczności z przesłanką oczywistej zasadności skargi, zwłaszcza jeżeli oczywistość ta jest wywodzona z wadliwości wykładni przepisów prawa materialnego, których dotyczą wątpliwości skarżącego i co do którego istnieje jego zdaniem, konieczność rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego, a więc budzącego wątpliwości kwalifikowane.

Powołanie się na przesłankę opisaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wskazania na niewątpliwą, widoczną na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa (por. m.in. postanowienia SN z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100). Uzasadnienie wniosku nie wskazuje na naruszenie konkretnych przepisów postępowania lub prawa materialnego, ani nie wykazuje, czy i jaki wpływ miało zarzucane uchybienie na wynik sprawy, a ogranicza się do stwierdzenia, że

zastosowanie wykładni zgodnej z poglądem Sądu Apelacyjnego prowadzi do nieuprawnionego wzmocnienia pozycji osoby korzystającej z nieruchomości wbrew woli większości współwłaścicieli, co godzi w istotę prawa własności. Poza nieadekwatnością tego argumentu do stanu faktycznego sprawy, w której powódki nie dochodzą rozliczenia ze współwłaścicielem a osobą trzecią, brak jakiegokolwiek wyводу prawnego stoi na przeszkodzie możliwości przyjęcia, że skutecznie zostało wykazane niewątpliwe i widoczne *prima facie* naruszenie przepisów prawa stanowiących podstawę skargi uzasadniające jej oczywistą zasadność.

Z tej też przyczyny brak podstaw do przyjęcia, że została wykazana przesłanka zaistnienia istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.. Przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c. mają charakter rozłączny, każda z nich ma charakter samoistny i powinna być wykazana przez skarżącego oddzielnie. Skarżąca w uzasadnieniu nie zawarła wyvodu prawnego i nie próbowała wykazać, że mają one poważny, uniwersalny i istotny charakter, wywołują zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne i nie zostały dotychczas rozstrzygnięte, a jest to konieczne zarówno dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, jak i przyczyni się do rozwoju judykatury. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń.

Odnosząc się do przesłanki potrzeby wykładni wskazać należy, że sam brak orzecznictwa Sądu Najwyższego odnośnie do danego przepisu nie stanowi wystarczającej przyczyny uznania, że zachodzi konieczność jego wykładni. Przepis ten musi budzić poważne wątpliwości, a zatem nie wątpliwości zwykłe lub subiektywne wątpliwości skarżącej, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy, a wątpliwości kwalifikowane, wynikające z rozbieżnej jego wykładni przez orzecznictwo. Ta rozbieżność musi być ugruntowana, a zatem muszą się wykształcić odmienne stanowiska prawne. Nie stanowi natomiast o rozbieżności zajęcie odmiennych stanowisk przez sądy dwóch instancji w tej samej sprawie, zwłaszcza w świetle przytoczonych przez Sąd drugiej instancji poglądów judykatury i doktryny.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Z uwagi na charakter sprawy oraz sytuację majątkową skarżącej, o kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 i 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

aj